

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 1 1 1 5 0 1 1 2

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

GEOGRAFIJA

≡ Izpitna pola 2 ≡

Geografija Slovenije

Ponedeljek, 6. junij 2011 / 80 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Izpitna pola vsebuje 20 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 40. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve, ki jih pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Odgovarjajte v obliki povedi in ne le z besedo ali besedno zvezo. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z nič (0) točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 4 strani.

D1 – SLOVENIJA

1. Obkrožite črko pred tistim tipom površja, ki ga v Sloveniji ni.

- A Rečno površje.
- B Ledeniško površje.
- C Vetrno površje.
- D Obalno površje.

(1 točka)

2. Z uporabo priloge 1 (Priloga k Izpitni poli 2) ugotovite, katere vrste kamnin glede na nastanek prevladujejo v Sloveniji, in pojasnite, zakaj je površje Slovenije zgrajeno predvsem iz teh kamnin.

Vrsta kamnin: _____

Pojasnitev: _____

(2 točki)

3. Na črto pred trditev napišite DA, če je pravilna, in NE, če je napačna.

_____ Kraško površje je značilno za SV del Slovenije.

_____ Površje dolomitnega krasa je dokaj podobno rečnemu.

_____ Dolenjsko podolje je sestavljeno iz niza kraških polj, med katerimi je tudi Babno polje.

(2 točki)

4. Imenujte hribovje, ki je v prilogi 1 (Priloga k Izpitni poli 2) označeno s črko A. Iz kakšne vrste kamnin glede na nastanek je zgrajen osrednji del tega hribovja? Pojasnite vpliv kamninske zgradbe na eno od njegovih vodnih značilnosti.

Hribovje: _____

Vrsta kamnin: _____

Pojasnitev: _____

(3 točke)

5. Napišite dve razlagi, zakaj so pokrajine iz mehkih karbonatnih kamnin (lapor, fliš, peščenjak, pesek) za življenje človeka večinoma primernejše od tistih, ki jih sestavljajo trde karbonatne kamnine.

1 _____

2 _____

(2 točki)

D2 – SLOVENIJA

6. Poimenujte štiri naravnogeografske (pokrajinske) enote, ki se stikajo na ozemlju Slovenije.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

(2 točki)

7. Opišite eno prednost in eno slabost geografske lege in položaja Slovenije v Evropi.

Prednost: _____

Slabost: _____

(2 točki)

8. Poimenujte tri jezikovne skupine, v katere uvrščamo jezike, ki jih govori avtohtono prebivalstvo na ozemlju Slovenije.

1 _____

2 _____

3 _____

(2 točki)

9. Opišite dve pravici manjšin v Sloveniji.

1 _____

2 _____

(2 točki)

10. Napišite, katero tipično značilnost naše države opisuje besedilo. Pojasnite eno prednost te značilnosti za Slovenijo.

Čeprav je Slovenija majhna, jo po geografskih merilih le s težavo opišemo na kratko. Če opis zastavimo splošno, izpustimo množico zanimivih podrobnosti, ki dajejo pomemben pečat slovenski pokrajini. In če skušamo najti skupne poteze, ugotovimo, da se lahko na kratkih razdaljah občutno razlikujejo relief, podnebje, vode, rastlinstvo, prst, naselja, narodna, starostna in verska sestava prebivalstva, vrsta kmetijstva, industrijska razvitost, prometna dostopnost, turistična izraba in še številne druge lastnosti pokrajine.

(Vir: Klemenčič, M. M., Lipovšek, I., 2002: Geografija Slovenije 1, str. 8. DZS. Ljubljana)

Značilnost: _____

Prednost: _____

(2 točki)

E1 – SLOVENIJA

11. Na črto pred posamezno trditev napišite DA, če trditev velja za pokrajine Subpanonske Slovenije in NE, če zanje ne velja.

_____ Subpanonske pokrajine mejijo na vse sosednje države Slovenije, razen na Italijo.

_____ Za Subpanonske pokrajine so značilne terciarne ravnine in holocenska gričevja.

_____ Najpogostejša naravna nesreča v gričevju Subpanonske Slovenije so poplave.

(2 točki)

12. Opišite dve razliki, po katerih se pokrajine Subpanonske Slovenije ločijo od pravih panonskih pokrajin.

1 _____

2 _____

(2 točki)

13. Z uporabo priloge 2 (Priloga k Izpitni poli 2) dopolnite spodnje povedi:

Murska Sobota leži na nadmorski višini _____ metrov. Ob severnem robu mesta teče s črko A označena reka _____. Vas Nemčavci spada, glede na tloris, med _____ vasi. Raba tal na območju, označenem s številko 1, je _____.

(2 točki)

14. Z uporabo prilog 3 in 4 (Priloga k Izpitni poli 2) opišite dve spremembi v prometni infrastrukturi na območju Prekmurja v primerjavi s stanjem v prilogi 2 (Priloga k Izpitni poli 2).

1 _____

2 _____

(2 točki)

15. Opišite enega izmed vzrokov za povečan obseg proizvodnje in širitev tekstilne tovarne Mura v Murski Soboti po 2. svetovni vojni, in pojasnite vpliv globalizacije na odpuščanje delovne sile v letu 2009.

Opis: _____

Pojasnitev: _____

(2 točki)

E2 – SLOVENIJA

16. Imenujte mesto, ki je v prilogi 5 (Priloga k Izpitni poli 2) označeno s črko A, in reko, ki je označena s črko B.

A _____

B _____

(2 točki)

17. Opišite dve razliki, po katerih se podnebje Submediteranske Slovenije loči od podnebja v notranjosti Slovenije.

1 _____

2 _____

(2 točki)

18. Slovenska obmorska turistična središča se po dohodku in številu gostov ne morejo primerjati z obmorskimi turističnimi središči v Južni Evropi. Opišite dva razloga za to.

1 _____

2 _____

(2 točki)

19. Opišite družbenogeografsko podobnost in razliko med Brkini in Goriškimi brdi.

Podobnost: _____

Razlika: _____

(2 točki)

20. Slika 1 prikazuje začetek gradnje najmlajšega mesta v Submediteranskih pokrajinah. Zametek katerega mesta je na sliki? Pojasnite, zakaj je to mesto nastalo šele po 2. svetovni vojni.

Slika 1

(Vir: Zbornik Primorske – 50 let, str. 1. Primorske novice. Koper, 1997)

Mesto: _____

Pojasnitev: _____

(2 točki)

Prazna stran

Prazna stran

Prazna stran